

La Escena Catalana

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5, Barcelona.

Preu: 15 cèntims

TEATRE CATALÀ (ROMEA)

ARTUR BUXENS

PENÚLTIM FOLLETÍ DE 32 PLANES (plech 9 y 10) DE LA COMEDIA A COR DISTRET, SAGETES NOVES

Es molt curiós lo que sucseheix en les dos estrenes que's preparen pera dissabte de Gloria en nostres teatres ahont s'hi fan de tant en tant obres catalanes

Y dihem de tant en tant, per que mentres en el Principal se dona preferencia a les obres estrangeres, el Romea s'alterna ab produccions espanyoles; de modo que de dos teatres catalans ab prou feines en tenim un, si'ns posèm a contar y a examinar la calitat u origen de les obres que's representen.

Y no de tot això en tenen la culpa les empreses respectives, puig si vé l'una fa traduccions del xino, perquè el públich ho troba més fi, en cambi l'altre represente obres d'Echegaray, Duque de Rivas, etc., perquè el primer actor pot lluhir més ses facultats artístiques.

Y tots dos teatres tenen rahó, com també te la seva mica de rahó el públich al volguer fruir aquestes obres forasteres.

Y aixís creyèm que també opinen en Codina, en Franqueza, en Gimenez, la Xirgu y en Vilaregut Y tot això que aquí sembla apuntat ab agulles, ho surgirem degudament si el temps ens ho permetés, ja que no's perdria ni per tela ni per ganes d'enfilar.

Però ja que les circumstancies d'estarse assajant simultaniament dugues obres d'un mateix gènero, pera representarse per primera vegada en el mateix dia, ens porta a fer un petit comentari digne de tenirse en compte, anèm a descarregar una mica la culpa que pot pesar damunt les empreses nomenades y artistes que creyentse confreres hi podrian pendre candela.

Y no s'esverin, que no anèm a dir res de nou, sols repetirem teories exposades en altres ocasions, les quals ara poden semblar noves per la forsa de la oportunitat.

Tothom sab que el teatre català va ser motejat pels madrilenys ab el nom de *teatro de alpargata*, y aquesta vegada hem de confesar que'ls senyors de la Cort no estaven mancats de rahó. Se n'ha fet molt abús de l'espardenya en el teatre nostre, ja que quasi tots els autors de la primera época cercaren assumptes al camp y a la montanya, atrevintse poques vegades a fer comedies de ciutadania y no conseguint may portar a les taules a gent d'alta posició que parlessin del modo que parlen en la societat a que perteneixen.

En Pitarra, ab molt bona voluntat va intentar portarhi nobles contemporanis al escenari del Romea, en *Lo dir de la gent* y algún'altra producció avuy oblidada per poderoses rahons, més no obtingué de molt l'èxit que va assolir ab els nobles de sang blava tant bellament parodiats en sos monumentals *singlots*. Com

en Pitarra, ho intentaren altres autors vuitcentistes, y com en Pitarra aquests autors veieren morir ses produccions, que resultaren falses de forma, migrades d'acció y inversembables de llenguatge. Això que ja no va encaixar en aquella época, avuy resultaria irrisori si algú tractés de ressucitarho.

Vingueren més tart altres autors qu'intentaren també el teatre de senyors y de les obres que allavores se produhien les més no cumplien y les menos.. casi que tampoch, pero que el públich, poch exigent, les acceptava y fins les aplaudia... ¡Oh, candorosos temps del teatre català!

Per abreviar dirèm que de tot això sols va aguantarse en peu l'*Ayguia que corre*, d'en Guimerà y a n'aquesta han seguit altres poques obres d'en Rusiñol, de l'Iglesias y potser algún altre que are no recordèm pero que en conjunt no son prou pera fer desapareixer la fama que té el teatre català de *teatre d'espardenya*.

Mancats, donchs, d'aquestes produccions, els nostres actors no han tingut motiu de sapiguer vestir en escena y si algún escadusser ha volgut probar que té *bon tall* ha tingut que agafarse al teatre castellà o be s'ha hagut de fer traduhir quelcòm del francès o del anglès o d'allí hont sigui.

Y ab això han entrat els traductors, escriptors que veyent més facil el treball de copista que el de autor dramàtic, van comensar a introduhir comedies y més comedies totes de *senyors*, creades per verdaderes eminencies dintre del gènero y que per molt que hagin perdut al *volver el tapiz al revés*, s'han aguantat forsa interessants y fins han fet exclamar més d'una vegada al espectador aquella frasa de que *això no ho saben fer els nostres*.

Y l'actor y la dama s'hi han trobat bé davant d'un paper que el traductor si ha convingut l'ha adequat a les seves condicions, paper que al *ferlo* ningú del públich pot establir comparanses, papers que com que son completament nous, admeten *birolles* que el traductor deixa *passar* perquè no li fereixen la butxaca y el pobre autor no pot sentir perquè es tant lluny, tant lluny que no sent ni els aplausos, que sempre son més cridaners que les paraules declamatories del interpret.

No tinguin por, no, que cap d'aquests senyors *poliglotes* s'entretinguin traduhint drames de *pa sech* (com diu molt bé en Jaumet Borràs) no, perquè de drames desenrotllats per personatges menestrals y pobrissalla, no'ns en manquen, ja n'estèm assortits y fins en tenim pera exportar, vegis si no les obres que corren per l'extranger originals d'en Guimerà, d'en Rusiñol, de l'Iglesias, etc.

En això es en lo que'ns fa la competencia el teatre extranger, per xò al nostre públich y als nostres actors y fins a les nostres empreses els fa més efecte *Els Hipòcrites* que *Mossen Janot*, ab tot y que en l'obra d'en Guimerà hi *passa* lo mateix que en la d'en Jones, tota la diferencia està en l'indumentaria, en que en l'una hi surten senyors y en l'altre s'hi veuen pagesos, gent d'espardenya, que a n'allà en diuen *de alpargata*.

El dia que'ls nostres dramaturchs vencin aquest *mal de medi* tindran molt guanyat, el dia que nostres autors produheixin obres del tall de *Foventut de Princep*, *El Rey*, *La Victoria dels filisteus*, etc. ja veuràn com les empreses es desfaràn dels traductors y aquests se deixaràn de fer copies y alguns potser se posaràn a crear, ja que d'entre aquets traductors n'hi han més de

tres que han donat probes paleses de ser excelents escriptors capassos de firmar obres originals. Tot està en que les Empreses y el públich no n'estiguin necessitats de traduccions, s'entén, de l'excès que se'n fa de les traduccions, perquè està clar que en un teatre per rich que sigui sempre li està bé alguna que altre comedia de lo milloret de casa dels altres.

Y a n'això anavem al comensar aquest desgabellat article, perquè en això ens ha fet pensar el veurer que pera dissabte en els dos teatres catalans s'hi anuncien obres que no seràn d'espardenya, a jutjar per la classe de personatges que les integren, ja que tant en el drama d'en Guimerà com en el d'en Muntanola per les figures s'hi descobreix que aquesta vegada es tracta de senyors; y pera fer més dentetes al bon lector apuntem a continuació els personatges creats per el degà dramaturg y per el Benjamí de la dramàtica.

Personatges de *La Reina jova*:

Reina Alexia.	Duch de Brunsberdech.
Duquesa de Fondayna.	Vescomte de Grill.
Marquesa de Ibis.	Comte de Torrexica.
Baronesa de Bergamota.	Rolant.
Marquesa de Tirnova.	Joan Taleya.
Comtesa de Rosamaya.	Filivert.
Duquesa de Trianar.	Fritz.
Gran Duch Esteve.	Toast.
Gran Duch Viadimir.	Guillèm.
Marqués de Tirnova.	Tornamira.
Senyor d'Armanyach.	Aldret.
Comte de Mura.	Senyor Malfuró.
Marqués d'Oris.	Alcalde de la ciutat.
Cavaller d'Aymerich.	Notari Major del Regne.

El primer acte passa en els jardins del Palau de la Reina, el segon y el quart en els salons de Palau, y el tercer a casa del diputat Rolant, director dels revolucionaris. Època actual.

Personatges de *L'Ex-ministre*:

Enrich, ex-president del Concell de Ministres.
Marquesa Elena.
Princep, hereu de la corona.
Marcel.
Elsa, filla del Ex-ministre.
Quefe de la Policia secreta.
Majordom.
Marta.
Doctor.
Berta.
Julia.
Frederich.
Ordenansa.

L'acció passa en el rich «chateau» de l'Ex-ministre als efores d'una ciutat llatina, capital d'un estat imaginari. Època actual.

El més rutinari en qüestions de teatres hi trobarà una gran atracció en aquestes llistes de personatges, ja que no's necessita gaire perspicacia pera compendre que en les tals obres s'hi deuen desenrotllar accions poch comuns en la nostre escena.

Y hem dit que a n'això anavem y no'ns hem explicat prou clarament, y pera ferho dirèm que potser després de les representacions de dissabte, s'obrirà un nou camí pel nostre teatre, un autor consagrat y un autor no-

vell ens mostraran y mostraran als altres que el teatre català quan vol sab deixar l'espardenya pera empoynarse ab botines de xarol ab sos corresponents botins y demés galindaines.

Y hem parlat també del degà y del Benjamí, deixant a la bona llògica del lector la aclaració dels pronoms, pero debem fer constar que es hermós el contrast de que al comensar una temporada es trobin que hagin coincidit els dos teatres ab dos obres tant hemogenies l'una del mestre y l'altre del deixeble, per lo que'ns fan tenir les dugues falagueres esperances, puig si bé de *La Reyna jove* ja'n podem descomptar l'èxit, per tractarse d'un autor consumat, en cambi de *L'Ex-ministre* n'esperem ab ansia la presentació per tractarse d'un autor nou, el més jove segurament dels dramaturgs catalans, y li donem la qualificació de dramaturch perquè ja el senyor Muntanola, no fa molt temps, va donarnos a coneixe son primer drama, *Jordi Heichler*, en l'estudi del qual s'hi veu excelents condicions de autor qui mostra grans coneixements del art en la dramaturgia.

Un bon èxit serà pera la causa del teatre regional triomf de les obres que tant hermosament aparella els noms Guimerà-Muntanola, dos autors dignes d'imitació; l'un, perquè es el mestre; l'altre, per la temeritat que representa y la forsa de voluntat que desplega al crear en les actuals circumstancies una producció tant exemplar y tant relloscosa com es o indica ser *L'Ex-ministre* que s'anuncia.

Y Talia fassi que per aquets camins passi sovint el Teatre Català, encare que siga tant sols pera evitar la propagació de traduccions insulses ab que'ns amenasen els nous mercaders del temple.

SALVADOR BONAVIA.

Jo soch un pobre escèptich, donzella enamorada,
que al veuret embogida als brassos del donzell
sentint-te com li jures amor, arrebatada,
en un esclat de vida, d'un erotisme bell
somrich a l'esperansa fins ara mal mirada
y penso que tu sempre seràs apassionada
y penso que jo sempre... seré més jove que ell.

JOSEPH XUCLÀ

Estrenes de la Setmana

CASINO ARTESÀ
(Vilanova y Geltrú)
**Posats a pastar,
tot coques.**— Come-
dia en un acte, ori-
ginal de'n Joan To-
màs Biscamps.

Com que's tracta
d'un company de
redacció, donem
prova d'imparciali-
tat copiant l'elogi

que de tal comedia en fa el *Diario* de Vilanova.

Diu aixís, parlant d'aquesta obra:

«...nos cabe la satisfacción de decir que es perfecta dentro su género y plenamente divertida. El autor, al escribirla, no se propuso otro objeto que entretener al espectador con el desarrollo de unas escenas cómicas, y lo ha logrado á maravilla, con originalidad, sin echar mano de recursos gastados, ni pasar la línea que separa lo picaresco de la grosería, y más que con rebuscadas complicaciones de una intriga, lo ha logrado con las cualidades del diálogo, vivo, discreto, gracioso, en armonía con la manera de cada personaje. diálogo que, apesar de los convencionalismos necesarios en obrar del género de la que nos ocupa, aparece de una singular realidad, contribuyendo á ello, junto con las cualidades mentadas, el haber tenido el Sr. Tomás el buen gusto de suprimir en absoluto los consabidos apartes y monólogos, cuyo uso, si bien favorece la comprensión de la trama y el conocimiento del modo de ser de los personajes, da á las obras teatrales un perjudicial aire de ficción».

El públich en feu un èxit y va aplaudir-se ab justícia el treball de la senyoreta Aurora Guardia, que fou ben secundada pels demés intèrprets.

CENTRE AUTONOMISTA CATALÀ (San Gervasi)

La Última Alegria.— Monòlech dramàtic del senyor R. Forga y Clarà.

Es un monòlech de curtes dimensions, encaminat a ensalsar las virtuts de un cèlebre mistich. Està escrit ab bastant desembràs y té alguns moments que emocionen. El senyor Castells l'interpretà de una manera acabadíssima, essent sorollosament aplaudit junt ab l'autor que no va presentarse.

L'ESTATUA DE MANELICH

(VEGIS EL NUMERO 220)

Ja refulgent s'enlaira lo rey d'espléndits astres
com globo que guspira moguent terrabastall
d'incens, de flames rojes y pires d'alabastres
cayent d'absolutisme y a trossos les pilastres
que Manelich aguaita y escolta pel cimall.

Per forsa son molt llunyes les glories contemplades
ques han lliberat de fosca lo mon per Orient,
donchs gens de terratremol sentim les desgraciades
llegions qu' un jon capgira perque de les diades
de nostra patria mirin llunyà 'l renaixement.

Per xò pel promontori guardià de nostres penes,
espera dels nous vástechs l' ingenu y noble crit
que agermanant l' empenta que frissa per les venes,
ha de trencar l' argolla desfent les grans cadenes
de la presó mes fonda y aixís salvar l' esprit.

Mireu que n'es d'austera y altivola la testa
del pastoret murífich cos dret y cor pausat,
com que sa causa es justa ditxós qui de la gesta
que a son esguard dô vida, disfruti la conquesta
vejent lluhí 'ls Usatges y 'l patri Consolat.

Mireu el rostre típich de nobla y forta rassa;
resolt, seriós y atable, lo séu mirar triomfal
tant expressiu captiva l'esprit y'l cor traspassa.
Sa barretina clàsica com cor que'ls ambits passa
de llur terror pregona sa fama y nom mundial

El día que'l vell poltre de Montjuich crispades
ses crins, volant pels aires la guerra clamarà,
pel Manelich ses brides que sían atiades
y com un sol al naixer per llibertat trenades
ses esplendors escampi lo Mar Mediterrà.

MIQUEL ALAMANY VILÀ

PRINCIPAL

Setmana de passió, setmana Santa, teatre tancat: no passa nada.

Pero la profesó va per dintre, ja que ferm s'ensaija el drama de'n Guimerà que triomfarà dissabte de ressurrecció.

Cumplint nostre càrrech profesional podèm adelantar les noves de que *La Reina Jova* serà posada ab tot respecte y que en Gimenez dirigeix l'obra maravellosament.

En quan a la Xirgu, habentse escrit l'obra pensant en ella... ¡calculin!... Serà qüestió de tirarli el cable aquell dia.

ROMEA

La clàssica *Passió y mort de Ntre Sr. Jesucrist* ha estat presentada ab tota serietat de la qual n'han resultat hermosos conjunts y s'hi ha destacat particularment el treball d'en Codina y en Blanca, això sense volguer regatejar mèrits als demés artistes de la companyia que ajudaren al èxit.

Y se va tancar el teatre dimecres pera tornar-lo a obrir dissabte de ressurrecció en qual dia s'estrenarà el drama en tres actes *L'Exministre*, de Antoni M. Muntanola, y l'impressió escènica, en un acte, *El corb*, d'en Juli Vallmitjana. En abdues obres els protagonistes correràn a càrrech d'en Codina y de la Llorente.

TIVOLI

Com varem anunciar, durant la setmana passada hi ha donat vuit funcions catalanes la companyia de vaudeville que dirigeix el primer actor Ferràn Bozzo, formada pels senyors Torres (Eduard), Lapera, Ballart, Saumell, Massip, Strems, Xuclà, Nuell, Peris y les senyores Gotarredona, Sennys, Viada, Carreras, Gandia y Hernandez.

S'han representat els vaudevilles *Porten rès de pago?*, *Coralina y Companyia*, *Pastilles Hércules*, *Una passió de són Petit y Pataud*, *S. en C.* y les pesses *Un cop de telas y La Santa*.

Els artistes compliren y el públich va quedar content.

CIRCOL DE SANS

La notable *troupe* d'en Borràs—Jaume—va representar diumenge passat la producció de l'Iglesias *Les Garses*, ab una execució per demés correcte y excelent, cooperanthi les actrius senyores Marsal y Baró—Antonia—que treballaren ardidament junt amb la senyora Pallardó que hauria complert més si s'hagués sapigut més son paper; y els artistes senyors Borràs, Mas, Galcerant, ben encaixats y a tò sempre, Cervera, Bals—que feren sos tipos deliciosament y ab gran caràcter—Nieto, Buxedes y altres que ajustaren discretament el conjunt pera triomfar y conquerir els aplausos.

La popular comedia d'en Gumà *L'amor es cego*, fou interpretada ab veritable acort y carinyo.

ATENEU LA FAMILIAR OBREKA (Sans.)

D'aconteixement artístich teatral pot titllarse la representació donada diumenge passat en aquest teatre. Se representà per la companyia que dirigeix en Carles Capdevila el drama en tres actes de l'Iglesias, *La barca nova*, posat ab verdadera trassa y maestria per part dels intèrprets senyores Baró, Palmada, Bayona, Huguet y Arboix, y els actors senyors Roura, Capdevila, Bello, Mer, Llano, Sostres, García, Petit, Novell, Teixidor, Vilar, Bosch y Muntaner. Tots aquets artistes ratllaren a l'altura de la seva justa fama y reputació, esforçantse en donar vida y caràcter a sos respectius personatges, logrant al fi conmourre y avasallar la nombrosa concorrencia, quina al final dels actes aplaudí frenèticament premiant sos mèrits y llodrant la transcendencia de l'obra, obligant de pas a fer apareixer a l'escena l'eximí escriptor senyor Iglesias que remercià emocionat les sinceres mostres d'entusiasme y admiració que se li tributaren.

Al acabarse'l primer acte, l'ilustrat publicista J. Pous y Pagés, llegí una magnífica conferencia enaltint la personalitat literaria de l'autor y la magnificencia de llurs obres aplaudintse aixís mateix ab etusió y carinyo.

Juventut, fou posada per final ab una execució inmillorable conmovent la senyora Baró fonament, per lo que siguió felicitada aixís com també sos intèrprets acompanyants.

En resúm, una agradable festa y un èxit artístich y de taquilla.

La Escena Catalana

Ateneu Obrer

del districte segon

Ab motiu del benefici del director del quadro dramàtic, senyor Pere Boquet va congregarse en aquesta casa escullit públich, desitjos d'admirar *L'Arlesiana*, el poema dels immortals Daudet y Bizet.

El beneficiat ab el paper de «Frederich» va tenir moments felissims, mereixent un seguit d'apludiments en el transcurs de l'obra que l'obligaren a sortir en escena infinitat de vegades.

Ademés s'hi distingiren els senyors Compta, Fàbregas, Guin, Valls, Grau, entre altres que de moment no recordem.

També van lluhirshi les senyoretas Duiàn, Albert y Pahisa y les senyores Papell y Cardaldas.

L'orquestra a càrrech d'en Llorens Carbonell, sempre a temps, aixís com els corals qu'executà l'Orfeó nova Catalonia, que també dirigí el ja citat mestre Carbonell.

En fi una festa del tot esplèndida, de las que deixa recort.

L'Eura

El diumenge van celebrar una funció de benefici els senyors Joan Farré y Frederich Carreras, ab el drama *Maria Rosa*. L'execució fou totalment deficiente, demostrant el que va fer el repart de papers desconèixer el caràcter de tots els que hi prengueren part.

El diàlech *Passant l'amor*, també fou recitat ab poca fortuna.

Finalisà la funció ab el quadro dramàtic *Sols un pas... y el mon es nostre*, (estrena) y de la que no'n podem fer ressenya, degut a la molta *broma* que hi va fer el públich, privantnos de sentir ni un sol *bocadillo*.

Círcol de Propietaris de Gracia

El lladre, drama en tres actes de Bersntein fou l'obra que la companyia Capdevila Baró, posà en escena el diumenge passat ab una execució notable per de las senyores Baró y Bayona y senyors Capdevila, Roura, Bello y Mer.

Aquesta obra ha sigut una de les que més han agradat a la concorrencia que assisteix en aquest local, puig va ser calurosament aplaudida, en particular en aquell segon acte en que la Emilia Baró y en Capdevila donaren un gran relleu en la escena culminant.

Despres representaren la comedia d'en Burgas, *Les germanetes*, la qual feu passar un bon rato a la concorrencia.

Centre Radical (Gracia)

Ab una concorrencia nombrosa se posà en escena el diumenge passat el drama en tres actes d'en Guimerà *L'Anima morta*. El primer acte d'aquesta obra anà ajustat, mes el segon y tercer se ressentí de manca d'assajos, sols pogueren fer gala de llur treball les senyoretas Colóm y Loràn y senyors Yebra y Miquet; en Rovira, Palau, Bermejo, Penadós y Lladós, per més que s'esforçaren no pogueren sortir en la seva.

Centre Nacionalista Republicà de Gracia

Diumenge, dia 9, la companyia que dirigeixen els senyors Claramunt y Devenat, posà en escena *La Verja Boja*.

La execució, si be al primer acte trontollà un poch per inseguretat, en els tres restants, se sostingué a una altura ben envejable, sobressortintshi en alt grau les senyoretas Prats y Fornés en els papers respectius de *Fanni* y *Diana*.

La Escena Catalana

El senyor Claramunt també estigué encertadíssim. El senyor Adrià ab aquell aplòm que li es peculiar digué, penjant del apuntador, son paper de *Duch de Charance*. Al senyor Nolla, (Lluís) no li corresponia aquell paper de *Reverent Roux*. Els demés, cada hù a mida de ses forces, ajudar-n a arrodonir un conjunt bastant envejable. El decorat del senyor Feixans va semblarnos pintat a corre-cuyta; ab tot, va produhir molt bona impressió.

S'anuncia pel dia 23, el benefici dels aficionats senyors Xaus y Castelló, ab l'estrena del drama en 3 actes *Aleluya!* En parlarèm.

Centre Autonomista Català de Sant Gervasi

S'ha donat una segona representació de la aplaudida sarsuela en dos actes dels senyors Emili Sala y Domingo Perramón *En Joan Comas*, ab molt bona execució per part de las senyores Calado, Loràn, Vilaplana y dels senyors Oliver, Castells, Sala (E.) y Capafons. Seguidament, s'estrenà un monolech del senyor Forga, del qual se'n parla en la secció d'estrenes.

La Familia Catalana (Gracia)

Ha entrat a formar part del quadro escènich d'aquesta entitat que dirigeix en Tòrrès Rosell, l'estudiós aficionat Pere Castellet.

Debutarà ab la tragedia d'en Guimerà *La Boja*.

L'Artesà

Diumenge passat tingué lloch la segona representació del drama *La verge boja* baix la direcció d'en Pere Puig y secundat per les senyores Cama, Calado y Perramón y els senyors Franculí, Puig, Cais, Galindo, Anguera y altres.

De nostres Corresponsals

V. BENEDICTO

Tortellà.—«Teatre Casino.» Ab numerosa concurrència, la companyia que dirigeix en Victorià Benedicto, donà lo diumenge passat l'última funció d'abono possant en escena el grandió drama d'en Rusiñol, *El Mistich*.

En Benedicto ens feu un «Mossen Ramón» y la senyora Lostaló una «Marta» molt encertada; la senyoreta Oromí també tragué molt partit de la Francisca, a pesar de no ser del seu caràcter; les senyoretas Pineda y Puigblanqué ajudaren a l'èxit de l'obra; els senyors Martínez Ferrer y Vinyets, (molt bé ab els seus papers y no desmereixeren els senyors Giró, Matavera, Abulí y Blanch. Per fi de festa la divertida comedia de l'Asmarats, *Un tros d'home*, interpretat pel senyor Benedicto, ab la gràcia que 'ns té acostumat y secundat per la senyora Lostaló y senyors Martínez y Ferrer. Es digne de tota lloansa la tasca qu'el senyor Benedicto s'emprèn sembràn art pels racons més amagats de Catalunya, però per desgracia no li es reconegut, donchs es una gran virtut que poguent ocupà un dels millors llocs de nostres teatres, es concretí a treballar en petites capelletes, lo que n'hi han que ho califiquen d'

insuficiencia sense mirar que el senyor Benedicto tot ho fa per amor al art.

Reus.—«Fraternitat Republicana» *Mata donas, Inglesos y Cassar al vol*, foren les obres ab que 'ns obsequiaren als aficionats d'aquesta entitat. S'encarregaren de l'execució els senyors Benet, Blanchart, Ferrer, Vallverdu, Aiguadé y senyoreta Bassedes.

Lleyda.—«Cine Porfoliograf.» Segueix actuant en aquest cine, la companyia Casals-Cazorla, que cadà dia obté èxits majors.

El cronista experimenta una mena de gran satisfacció al pensar que, després de moltíssim temps de dominació del «género chico» en aquesta ciutat, vingués una companyia d'artistes-veritat pera contrarrestar el efecte pernicios produhit per les porqueries de dit género, posant, aixís, ben alt el verdader art. ¡Ja convenia!

El dilluns de la setmana passada s'estrenà en aquesta ciutat, el drama en quatre actes, de Roca y Roca, *Mal pare*, que obtingué una bona execució per part de les senyores Cazorla, Villalba, Martí y senyoretas Roca y Casals y dels senyors Casals, Lluelles, Roca, Salas y Cazorla. Hi hagué aplaudiments pera tots al final de cada acte.

Successivament s'ha representat *Terra baixa*, *Mal pare*, *Un interior*, *L'Escorsó* y altres obres castellanes.

El dijous dia 6, s'estrenà el drama en quatre actes, de Shir Arthur Jones, *Els hipòcrites*, traducció de Salvador Vilaregut, obtenint una execució magistral. La senyora Cazorla y el senyor Casals s'apuntaren un triomf més a n'els molts que ja porten apuntats en sa carrera artística; les Villalba y Martí molt bé, les senyoretas Roca y Casals ens demostraren que cada dia s'obren més pas en sa carrera artística, els senyors Lluelles, Roca, Cazorla y Salas, admirables y els senyors Aguiló y Balcells secundaren encertadament.

En una paraula: que l'estrena d'aquest preciós drama constituí un èxit pera tota la companyia que hi prengué part, com també constituí un èxit ruidós l'estrena del grau drama tràgich del mestre Guimerà, *La filla del mar*; que en parlarèm en el nombre vinent.

Vilanova y Geltrú.—«Teatre Apolo.» Entre dissabte y diumenge, s'hi donaren dugues representacions de la sarsuela *Lo somni de l'Innocencia* obtenint aplausos les senyoretas Serrano y Pascual y els senyors Pons, Besaquer y Balaguer.

Orfeó Vilanoví.—La segona representació del hermós poema sinfònic *Nit de llegenda*, den Carrión y Cristià, fou un nou triomf per autors y intèrprets, distingint'shi notablement la triple senyoreta Oliveras.

Sant Cugat del Vallés.—«Teatre Tadeo.» Gran fou la animació que regnà en dit coliseo el passat diumenge, en el que se representaren les obres *La Santa*, *Juventut*, y *Agencia d'informes comercials*. Molt be la interpretació que donaren a les esmentades obres el Director senyor Sagalés y les actrius senyoretas C. y Ll. Bofarull, aixís com també els aficionats M. Bertran, M. Bartaló, R. Codó, J. Castells, M. Floria, Puig-oriol, Salamero y P. Pahisa.

Al «Teatre Cervantes», repetiren el drama *Muralla de ferro*, siguent molt aplaudits y tenint que fe especial menció del senyor Garrell que sens demostrà un bon aficionat.

Girona.—«Centre Republicà.» Els aficionats de la casa, baix la direcció del senyor Vaqué, el diumenge dia 9 a la nit, varen pssar en escena la tragedia del mestre Guimerà *Mar y Cel*. La execució va anar càrrech de la actriu senyoreta Aurors Guardia y dels senyors Vaqué, Riera, Busquet Oliveras, Frigola, Busquets, Vinyet, Duxàns, Sardà y l'arg-

noli. Tots son dignes d'elogi per la bona interpretació que donaren en sos respectius personatges. Va estrenarse una decoració de molt bon efecte deguda al jove pintor escenògraf senyor Oliveras.

Figueras.—Cassino menestral». El dia 2 del corrent el senyor Bruno Geli y la senyoreta Puch, ens recitaren ab molta voluntat y acert el aixerit diàlech *Un cop de teles*, que agradà y siguié premiat ab forts aplausos.

El dia 9 del mateix anà el saine: *Per punt* y la interpretació que hi donaren els senyors Bassagañas J. Crumols, Gratacos, Bassagañas R., Tauler y la senyoreta Mestres fou molt discreta.

Igualada.—Teatre «Centre Moral».

Diumenge dia 10. La companyia d'aficionats que dirigeix en Joseph Galtés, posà en escena l'hermosissima tragedia del gran dramaturch Angel Guimerà, *Jesús de Nazaret*, prenenthi part les germanes senyores Panadés. La part musical fou desempenyada ab molta polcritut pel quintet que dirigeix el nostre paisà en Miquel Jordana.

La senyora Maria Panadés ens feu una nova creació del paper de la «Magdalena» que agradà moltíssim al públic que omplenava el local. Els aficionats senyors Galtés y Canals molt encaixats en sos respectius papers de «Jesús» y «Judas»; estigué forsa bé en Pié ab el personatge de «Pons Pilat», tots els demés personatges secundaren, perque sortis regular la dita representació. Las decoracions resultaren de un efecte grandió y la direcció bastant ajustada si es té en compte que obres de tant espectacle y feta per aficionats, sempre s'hi nota alguna defisencia que no's possibje solventar per manca de personal pràctich.

Pels dias de Pasqua està anunciat *Foch nou*, de Iglesias, *La Mare*, d'en Rusiñol y *Lo ferrer de tall* de Pitarrà.

Badalona.—«Teatre Español». L'«Estol Artístich» agru. paciò dramàtica dirigida per en Tomàs Guardia y ab la cooperació d'en Joseph Terradas representà el diumenge prop passat a la tarde l'obra sacra *La Passió y mort de Ntre. Sr. Jesucrist*.

Cal mencionar en primer lloch als distingits actors Joseph Terradas y Tomàs Guardia que interpretaren els papers de «Judas» y «Pilat» respectivament, ab molt acert, demostrant una vegada més les sevas grans dots artístiques. Seguiren per ordre de mèrits els senyors Campins, Bonet, Carbó, Giró, Dalmau, Fusté, Tugás (J.), Borràs, Serrat, Clarà y altres. De les senyores molt bé la Alentorn, procuran complir la Balestroni (C.), cal fer constar que aquesta última s'er carregà del paper el mateix dia. La presentació regular. Els coros fluixets.

El públic que omplia el local aplaudí molt y sortí satisfet.

«Gent Nova». Per causes imprevistes va tenir de suspenses la representació de *La victoria dels flisteus*, posantse en escena la graciosa comedia *Toreros d'hivern*. Interpretaren l'obra els vells de la casa, els senyors Campmany y Clapés, tots els quals se portaren magistralment, cosa en ells ja de costúm. El públic va riure y aplaudí diferents vegades.

Per fi de festa, *El meu modo de pensar*, fent les delícies del públic els senyors Navarro y Caballé. En abdues funcions les actrius secundaren admirablement.

La Escena
Catalana

Son tants els empresaris y propietaris de teatres de fora que han fet propocicions de contracta al eminent primer actor Pere Codina, pera explotar la temporada d'estiu, qu'han lograt desorientar per complert al festejat artista, davant les ventatjes dels negocis que li han pintat. Per xó en Codina prega a tots els sollicitants que tingan un xich de paciencia pera es perar a rebre llurs contestes, puig ab calma vol estudiar les proporcions a fi de poguer distribuir les fetxes y les funcions de repertori.

«La Biblioteca Popular Teatral» ha repartit la obra número 47 que es la comedia d'en Gual, *Jordi Flama*, estrenada ab gran èxit últimament a Romea.

Corre la veu de que alguns elements de prestigi en la literatura catalana tractan d'obsequiar ab un banquet a nostre eminent dramaturch Ignasi Iglesias, ab motiu del èxit que han obtingut *Les Garses* a París.

Poden contar els iniciadors ab nostre adhesió

Algun periòdich espanyol, fentse eco d'un diari madrieny que's publica a Barcelona, han donat un crit d'alarma respecte l'últim drama del nostre Guimerà, *La Reyna jova*.

No sabèm qual es el interès que els guia a fer la propaganda de tal obra, pero, per lo que pugui ser, els advertim que es inutil que busquin tres peus al gat, puig en *La Reyna jova* no hi ha cap concepte pecaminós ni en el diàlech hi trobaràn cap frasa que pugui ferir suceptibilitats.

Per causes imprevistes no va efectuar-se diumenge passat la funció anunciada per la «Agrupació Amat» al Teatre Espanyol, en lo qual s'habia d'estrenar un drama y una pessa ab assistencia de literats presents y ausents.

Copièm de *La Tribuna*:
Un periódico de Madrid, generalmen bien informado de cosas de teatro, da la siguiente noticia:

«La crisis» del teatro Español no está resuelta aún. El ilustre «Alejandro Miquis», nuevo director del clásico coliseo, no tiene completo todavía el «gabinete». Cuenta desde luego con Enrique Borrás y Pedro Codina. ¿Actriz? Aún no se sabe. ¿Llegará Carmen Cobeña? ¿Se convencerá al fin, á Matilde Moreno? ¿Vendrá la Xirgu, de Barcelona? no tardaremos en saberlo.

Pedro Codina nos dirá si eso es cierto. En cuanto á la Xirgu, ya sabemos que por ahora no piensa abandonarnos, pero de aquí a la próxima temporada...

Y nosaltres afegim:

Que en Peré Codina no anirà al Espanyol de Madrid; que l'Enrich Borràs no'n sab rès de tot això, y que la Xirgu està molt bé entre nosaltres y disposada a no acceptar per ter-

La Escena Catalana

cera vegada les proposicions ventajoses que l'hi ofereixen.

De modo que aquest *periódico de Madrid* que *está generalmente bien informado de cosas de teatro*, si totes les noves que dona son com aquesta, calculin les boles que deu endosar á sus amados lectores.

Tenim el gust de comunicar que:

—De la companyia del Principal, més d'una actriu estan disgustades per que en la obra d'en Guimerà hi han de fer un paper de Marquesa.

—De la companyia de Romea, més d'una actriu estan disgustades perquè en la obra d'en Montañola hi han de fer un paper de cambrera.

—Tant se val fer de cambrera com de marquesa, la qüestió es fer y ferho bé.

—«El Poble Català», en la secció d'*Ecos*, ha publicat una lletra firmada per J. Pujolà y Vallés, sobre la crisi del Teatre Català, que no diu res de particular.

—Son de gran efecte y cridaràn l'atenció les decoracions que els senyors Vilumara, Moragas y Alarma han pintat per *La Reina jove*.

—Se fan grans elogis del decorat que en Ros y Güell ha pintat pera *L'exministre*.

—*L'exministre* es presentarà ab mobiliari riquíssim de la casa J. Kohn de Viena.

—En *La Reyna jove*, a més dels trenta artistes intèrprets, hi pendrà part una comparsa de més de cinquanta homes.

—Son molt celebrats uns dibuixos al carbó, d'en Pasqual Monturiol, esposats al saló de descans de Romea, figurant escenes de la nova obra *El corp*, d'en Vallmitjana.

—Durant aquets ultims dies, en la secció de Espectacles de *La Vanguardia*, no s'hi ha admés l'anunci de *La Passió* de Romea. En cambi en la mateixa secció, aquesta empresa periodística tant puritana ha publicat sens interrupció el anunci dels teatres ahont s'hi exhibeixen *Pulgas* y s'hi representen immoralitats del *género chico*.

—En nostra Administració s'ha rebut pera la venda la obra *Animes retudes*, fantasia lírica en vers, original de Victor Canigó. Preu: 50 cèntims.

—Ha sortit el llibre *Lluminiques*, colecció de poesies de Joan Figols Pujolà.

—Al Principal s'estrenaràn proximament les comedies en un acte, *El tren de les onze* y *Qui del llop parla...*: originals de Joseph M.ª Closa.

—El número extraordinari de *Manelich* s'ha aplassat pera el dia 29 del corrent.

Nostre número a "Manelich"

(RECUILL DE FOTOGRAFIES)

Les circumstancies d'allargar un número més la publicació de *A cor distret sagetes noves*, fa que'l número extraordinari que venim preparant no surti a llum fins el dia 29 del corrent. Serà el número 238 de la colecció y en ell comensarà de folletí obra nova.

Com pot veure el lector en la llista d'actors retratats, serà una hermosa colecció de *Manelichs* que constituirà un document històric per l'avenir.

Actors: Enrich Borràs, Antoni Piera, Pere Codina, Jaume Borràs, Enrich Gimenez, Enrich Guitart, Miquel Rojas, Alexandre Nolla, Enrich Casals, Ferràn Vilallonga, August Barbosa, Andreu Guixer, Agustí Samuell, Lluís Blanca, Joan Munt Rosés, Joseph Terrades, Fabià Mercader, Victorià Benedicto, Joan Santacana y Ramón Tor

Aficionats: Pere Boquet, Albert Papiol, «Johannus», Pau Galbany, Manel Moneo, Grau Buxedas.

Els demés retrats que no constan en la llista, no han sigut aprovats per la Direcció.

La setmana entrant ficarem el preu d'aquest *extraordinari*.

Els subscriptors el reberàn sense augment de cap preu.

Nostre folletí

No habent pres la mida de les *quartilles* del original, vam anunciar per'avuy l'acabament de l'hermosa comedia de l'Avelí Artís

A COR DISTRET, SAGETES NOVES

lo que no pot efectuar-se ja que avuy donem els plechs 9 y 10 (32 planes) acabant definitivament en el número de la setmana entrant en el qual, probablement, s'hi acompanyaràn les corresponents cobertes.

Setmanari Teatral

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre: 2 pessetes. — Un any: 7'50 pessetes.

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

PAGO A LA BESTRETA

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5.—Barcelona.

Imprempta de LA ESCENA CATALANA, Plassa del Pi, 5